

Taratibu za Malalamiko za Kichwa cha VI

Kusudi na Kutumika

Madhumuni ya waraka huu ni kuweka taratibu za kuchakata na kushughulikia malalamiko yote mawili ya ubaguzi yaliyowasilishwa moja kwa moja na Shirika la Mipango la Massachusetts Metropolitan (CMMPO) au Tume ya Mipango ya Mkoa wa Massachusetts (CMRPC), na malalamiko ya ubaguzi ambayo CMMPO/CMRPC ina mamlaka iliyokabidhiwa ya kuchakata chini ya Kifungu cha VI cha Sheria ya Haki za Kiraia ya 1964 (Kichwa VI) na mamlaka zinazohusiana na serikali na shirikisho zisizo na ubaguzi, ikijumuisha Sheria ya Walemvu ya Marekani (ADA).

Uchakataji wa malalamiko ya ubaguzi utafuata hatua zilizoainishwa hapa chini na zimefanuliwa zaidi katika waraka huu wote.

Hatua ya 1: Mlalamikaji awasilishe malalamiko yake.

Hatua ya 2: CMMPO/CMRPC inampa mlalamishi barua ya kukiri.

Hatua ya 3: Malalamiko yamekabidhiwa, na kukaguliwa na, mpelelezi.

Hatua ya 4: Mpelelezi hufanya mahojiano ya walalamikaji, mashahidi, na mhojiwa.

Hatua ya 5: Mpelelezi hupitia ushahidi na ushuhuda ili kubaini kama ukiukaji umetokea.

Hatua ya 6: Mlalamikaji na Mlalamikiwa wanapewa barua ya azimio au barua ya kutafuta na kupewa haki za kukata rufaa.

Hatua ya 7: Baada ya muda wa kukata rufaa kuisha, uchunguzi unafungwa.

Taratibu zinaelezea mchakato wa usimamizi unaolenga kutambua na kuondoa ubaguzi katika programu na shughuli zinazofadhiliwa na serikali. Taratibu hazitoi mwanya wa afueni kwa walalamikaji wanaotafuta masuluhisho ya kibinagsi, ikijumuisha uharibifu wa adhabu au malipo ya fidia; hawakatazi walalamikaji kuwasilisha malalamiko kwa mashirika mengine ya serikali au shirikisho; wala hawanyimi walalamikaji haki ya kutafuta mawakili wa kibinagsi kushughulikia vitendo vya madai ya ubaguzi.

Taratibu zilizoelezwa katika hati hii zinatumika kwa CMMPO/CMRPC na wapokeaji wadogo, wakandarasi na wakandarasi wadogo katika usimamizi wao wa programu na shughuli zinazofadhiliwa na serikali.

Kama sehemu ya juhudui zao za kutii Kichwa cha VI, wapokeaji wadogo wa usaidizi wa kifedha wa shirikisho kuitia CMMPO/CMRPC wanahimizwa kufuata taratibu hizi za malalamiko. Kwa kufanya hivyo, wapokeaji hawa wadogo wanakubali wajibu wao wa kuwapa wananchi fursa ya kuwasilisha malalamiko yao kuhusu ukiukaji wa sera za kutobagua zinazotekelizwa kote katika shirika lao na katika programu zao,

huduma, na shughuli. Kwa mujibu wa mwongozo wa shirikisho, wapokeaji wadogo wa fedha zinazohusiana na usafiri wa umma wanaelewa kuwa wana mamlaka ya kushughulikia malalamiko ya Kichwa VI na watawafahamisha wapokeaji wao, CM MPO/CMRPC, kuhusu malalamiko yaliyopokelewa na matokeo ya uchunguzi jinsi mambo yanavyotatuliwa.

Wapokeaji wa fedha zinazohusiana na barabara kuu wanaelewa zaidi kuwa hawana mamlaka ya kuchunguza madai ya ukiukaji wa Kichwa VI yaliyowasilishwa dhidi ya shirika lao (ambapo shirika lao ni mlalamikiwa au mhusika anayedaiwa kukiuka Kichwa VI). Madai hayo yote yatatumwa kwa MassDOT/MBTA Ofisi ya Anuwai na Haki za Kiraia (ODCR) ili kubaini mamlaka ifaayo ya uchunguzi. Wapokeaji wa ufadhili wa barabara kuu wanabaki na haki ya kuzingatia madai ya ukiukaji wa Kichwa VI kama suala la Uhakikisho na/au utii wa sera ya ndani lakini wamezuiwa kufanya maamuzi kuhusu ukiukaji unaowezekana wa Kichwa VI. CMMPO/CMRPC inawahimiza wapokeaji wadogo kuwasiliana na Wataalamu wa Kichwa cha VI wa ODCR, Mkurugenzi wa Kichwa cha VI na Ufikivu, na/au Mkurugenzi wa Uchunguzi wakati/ikiwa malalamiko ya Kichwa cha VI yanapopokelewa ili kuhakikisha ushughulikiaji unaofaa.

Ufanuzi

Mlalamikaji - Mtu anayewasilisha malalamiko kwa CMMPO/CMRPC.

Malalamiko - Taarifa ya maandishi, ya mdomo au ya kielektroniki kuhusu madai ya ubaguzi ambayo yana ombi kwa ofisi inayopokea kuchukua hatua . Malalamiko yanapowasilishwa na mtu mwenye ulemavu, neno lalamiko linajumuisha miundo mbadala ya kushughulikia ulemavu wa mlalamishi.

Ubaguzi - Kitendo hicho au kutotenda, iwe kwa kukusudia au bila kukusudia, ambapo mtu nchini Marekani, kwa sababu tu ya rangi, rangi, asili ya kitaifa, au misingi inayosimamiwa na mamlaka nyingine zisizo na ubaguzi, kama vile jinsia, umri, au ulemavu. kukabiliwa na matibabu yasiyo sawa au athari tofauti chini ya mpango au shughuli yoyote inayopokea usaidizi wa shirikisho.

Tawala za Uendeshaji - Mashirika ya Idara ya Uchukuzi ya Marekani, ikijumuisha Utawala wa Barabara Kuu (FHWA), Utawala wa Usafiri wa Serikali (FTA), Utawala wa Shirikisho la Reli (FRA), Utawala wa Kitaifa wa Usalama wa Trafiki wa Barabara Kuu (NHTSA), na Shirikisho la Magari. Utawala wa Usalama wa Mto huduma (FMSCA), unaofadhili programu au shughuli za usafirishaji.

Mhojiwa - Mtu, wakala, taasisi, au shirika linalodaiwa kujihusisha na ubaguzi.

Uwasilishaji wa Malalamiko

Sehemu hii inafafanua taratibu za CMMPO/CMRPC za kushughulikia malalamiko ya ubaguzi wa Kichwa VI (kwa misingi ya rangi, rangi, au asili ya kitaifa, ikiwa ni pamoja na lugha) na malalamiko yanayodai ubaguzi kwa misingi ya masharti ya ziada ya shirikisho ya kutobagua (kwa misingi ya umri, jinsia, na ulemavu). Sheria na kanuni za shirikisho zinazosimamia Kichwa cha VI cha Sheria ya Haki za Kiraia ya 1964 (Kichwa VI) huweka mamlaka ya jumla ya uratibu wa uchunguzi wa malalamiko ya haki za kiraia katika Idara ya Haki ya Marekani, ambayo hufanya kazi kwa ushirikiano na mashirika ya shirikisho yanayotekeleza jukumu hili. Katika sekta ya uchukuzi, mamlaka hii ya uchunguzi iko na Idara ya Usafiri ya Marekani (DOT ya Marekani) na mashirika yake kwa njia tofauti za usafiri, ikiwa ni pamoja na Utawala wa Barabara Kuu ya Shirikisho (FHWA) na Utawala wa Usafiri wa Shirikisho (FTA). Kwa kuratibu mahitaji ya

USDOT, FHWA na FTA zimeweka kanuni na mwongozo unaohitaji wapokeaji na wapokeaji wa usaidizi wa kifedha wa shirikisho kuweka taratibu za kushughulikia malalamiko ya Kichwa VI yaliyowasilishwa na mashirika haya.

Taratibu zilizofafanuliwa hapa chini, zikiigwa kwa taratibu za malalamiko zilizopendekezwa zilizotangazwa na Idara ya Haki ya Marekani (US DOJ), zimeundwa ili kutoa fursa ya haki ya kushughulikia malalamiko hayo kuhusu utaratibu unaostahili kwa walalamikaji na wajibu. Kando na mchakato rasmi wa utatuzi wa malalamiko uliofanuliwa hapa, CMMPO/CMRPC itachukua hatua za uthibitisho ili kutafuta utatuzi usio rasmi wa malalamiko yoyote ya Kichwa cha VI, inapowezezana.

Mchakato wa Malalamiko

1. Nani anaweza kuwasilisha malalamiko?

yeoyote wa umma, pamoja na wateja wote wa CMMPO/CMRPC, waombaji, wakandarasi, au wapokeaji wadogo ambao wanaamini kwamba wao wenywewe, wahusika wengine, au tabaka la watu walitendewa isivyo haki kwa sababu ya rangi, rangi, au asili ya kitaifa. (ikiwa ni pamoja na ufahamu mdogo wa Kiingereza) katika ukiukaji wa Kichwa cha VI cha Sheria ya Haki za Kiraia ya 1964, sheria na amri zinazohusiana na shirikisho na serikali, au Sera ya Kupambana na Ubaguzi/Unyanyasaji (ADHP) ya CMMPO/CMRPC. Kulipiza kisasi dhidi ya mwanachama wa umma kwa misingi ya rangi, rangi, au asili ya kitaifa pia ni marufuku chini ya Kichwa VI na Sera ya ADHP.

2. Je, ninawasilishaje malalamiko?

Malalamiko yanaweza kuwasilishwa na yafuatayo:

Janet A. Pierce

Shirika la Mipango ya Metropolitan ya Kati ya Massachusetts
1 Mercantile Street, Suite 520
Worcester, MA 01608

MassDOT/MBTA Kichwa VI Wataalamu

Ofisi ya Anuwai na Haki za Kiraia - Kitengo cha VI
10 Park Plaza, Suite 3800
Boston, MA 02116
Simu: (857) 368-8580 au 7-1-1 kwa Huduma ya Relay
Barua pepe: MassDOT.CivilRights@state.ma.us au MBTAcivilrights@mbta.com

MassDOT/MBTA, Katibu Msaidizi na Afisa Mkuu wa Anuwai

Ofisi ya Anuwai na Haki za Kiraia - Kitengo cha Uchunguzi
10 Park Plaza, Suite 3800

Boston, MA 02116

Simu: (857) 368-8580

Barua pepe: odcrccomplaints@dot.state.ma.us

Idara ya Usafiri ya Marekani

Ofisi ya Haki za Kiraia

1200 New Jersey Avenue, SE

Washington DC 20590

Tovuti: civilrights.justice.gov/

Tafadhalii kumbuka:

- FTA inapopokea malalamiko ya Kichwa VI kuhusu CMMPO/CMRPC, mpokeaji mdogo, au mwanakandarasi, FTA inaweza kuomba suala hilo kuchunguzwa na CMMPO/CMRPC.

3. Je, ninahitaji kujumuisha nini katika malalamiko?

Fomu ya Malalamiko ya Kichwa VI/Kutokubagua inapatikana kwa njia ya kielektroniki kwenye tovuti ya CMRPC Title VI, au katika nakala ngumu katika Ofisi ya CMRPC. Vinginevyo, mlalamikaji anaweza kuwasilisha barua kwa njia mbadala ambayo inapaswa kujumuisha:

- Jina lako, saini na maelezo ya sasa ya mawasiliano (yaani, nambari ya simu, barua pepe na anwani ya posta);
- Jina na nambari ya beji (ikiwa inajulikana na inatumika) ya mtuhumiwa;
- Maelezo ya jinsi, lini, na wapi madai ya mwenendo uliokatazwa ulifanyika;
- Maelezo ya kina kwa nini unaamini ultendewa tofauti;
- Majina na taarifa za mawasiliano za mashahidi wowote; na
- Taarifa nyingine yoyote unayoamini ni muhimu kwa malalamiko yako.

A. Katika hali ambapo mlalamishi hawezi kutoa taarifa iliyoandikwa, malalamiko ya mdomo yanaweza kuwasilishwa kwa Ofisi ya Diversity & Civil Rights (ODCR).

Walalamikaji watahojiwa na Mpelelezi wa Haki za Kiraia (CRI). Ikitibidi, CRI itamsaidia mtu huyo kubadilisha malalamiko ya maneno kuwa maandishi. Malalamiko yote yanapaswa kusainiwa na mlalamikaji.

B. Malalamiko yasiyojulikana yanaweza kuwasilishwa kwa njia sawa. Malalamiko yasiyojulikana yatachunguzwa kwa njia sawa na malalamiko mengine yoyote.

C. Malalamiko yatakubaliwa katika lugha yoyote inayotambulika. Fomu za malalamiko za lugha nyingi zinapatikana.

D. Ikiwa lalamiko halipatikani katika lugha ya mapendeleo ya mlalamishi. Mlalamishi anaweza kuuliza CMMPO/CMRPC kutoa tafsiri kama hizo.

4. Je, nina muda gani kuwasilisha malalamiko?

A. Malalamiko yanayodai ukiukaji wa Kichwa VI na/au sera ya ADHP ya CMMPO/CMRPC yanapaswa kuwasilishwa kabla ya siku mia moja na themanini (180) kuanzia tarehe ya madai ya ukiukaji.

B. Malalamiko yanayodai ukiukaji wa sheria ya serikali au shirikisho lazima yawasilishwe ndani ya muda uliowekwa na sheria, kanuni, au kesi - katika hali fulani hadi siku mia tatu (300) kuanzia tarehe ya madai ya ukiukaji.

5. Je, malalamiko yangu yatashughulikiwa vipi?

Malalamiko yanapopokelewa, hutumwa kwa Mpelelezi wa Haki za Kiraia (CRI). CRI itakuwa:

A. Amua Mamlaka: ODCR ina mamlaka ikiwa malalamiko:

1) inahusisha taarifa au mwenendo unaokiuka:

i. Wajibu wa kisheria wa CMMPO/CMRPC na dhamira ya kuzuia ubaguzi, unyanyasaji, au kulipiza kisasi kwa misingi ya sifa inayolindwa kuhusiana na kipengele chochote cha huduma ya Wakala kwa umma.

ii. au

Ahadhi iliyotolewa na wapokeaji wadogo na wakandarasi wanaofanya kazi na MassDOT/MBTA kuzingatia sera za MassDOT/MBTA.

NA

2) imewasilishwa kwa wakati.

B. Thibitisha kupokea malalamiko na utoe uamuzi wa mamlaka ndani ya siku kumi (10) za kazi baada ya kupokea malalamiko.

1) Iwapo CRI itabaini kwamba malalamiko yoyote hayana uwezo wa kuanzisha ukiukwaji wa haki za kiraia, basi CRI itamjulisha mlalamikaji na Mtaalamu wa Mada ya VI kwa maandishi juu ya matokeo yake na suala hilo litafungwa.

C. Fanya uchunguzi wa kina wa tuhuma zilizomo kwenye malalamiko kwa mujibu wa Taratibu za Malalamiko ya Ndani ya CMMPO/CMRPC.

6. Matokeo na Mapendekezo?

Mwisho wa upelelezi, CRI itawasilisha kwa mlalamikaji na mlalamikiwa mojawapo ya barua tatu zifuatazo kulingana na matokeo:

A. Barua ya azimio inayoeleza hatua ambazo mlalamikiwa amechukua au atakazochukua ili kuzingatia Kifungu VI.

B. Barua ya kutafuta ambayo hutolewa pindi mlalamikiwa anapopatikana kuwa anafuata Kichwa cha VI. Barua hii itajumuisha maelezo ya kwa nini mlalamikiwa alipatikana kuwa anafuata na kutoa taarifa ya haki za rufaa za mlalamikaji.

C. Barua ya kutafuta ambayo hutolewa wakati mlalamikiwa anapatikana kwa kutofuta sheria.

Barua hii itajumuisha kila ukiukaji unaorejelewa kuhusu kanuni zinazotumika, maelezo mafupi ya matokeo/mapendeleko, matokeo ya kushindwa kufikia utiifu kwa hiari, na ofa ya usaidizi katika kubuni mpango wa urekebishaji wa kufuata, ikiwa inafaa.

7. Je, ninaweza kukata rufaa dhidi ya Utafutaji?

Iwapo mlalamikaji au mlalamikiwa hatakubaliana na matokeo ya CRI basi anaweza kukata rufaa kwa Katibu Msaidizi na Afisa Uanuwai Mkuu. Mhusika aliyekata rufaa lazima atoe **taarifa yoyote mpya ambayo haikupatikana kwa urahisi wakati wa uchunguzi wa awali ambayo ingesababisha MassDOT kutafakari upya maamuzi yake**. Ombi la rufaa na taarifa yoyote mpya lazima iwasilishwe ndani ya siku thelathini (30) tangu tarehe ya kutumwa barua ya kutafuta. Baada ya kupitia habari hii, MassDOT itajibu kwa kutoa barua iliyorekeblishwa ya azimio au kwa kumjulisha mhusika aliyekata rufaa kwamba barua ya awali ya azimio au kutafuta inaendelea kutumika.